

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
uteza 37. szám Ide intéendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intéendő a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Aprópénzre váltott paedagogia.

A legtöbb ember azt hiszi, hogy ért a neveléshez, hiszen az olyan közönséges dolog. Minden embernek értenie kell hozzá, mert minden ember született nevelő, minden embernek lehetnek gyermekei.

Nagyon igaz, hogy minden embernek értenie kellene a neveléshez, nagyon is jó volna ez így, ez volna az ideális állapot, de a valóságban bizony úgy áll a dolog, mint avval a bizonyos hajduval, a ki érteni akart a harangöntéshez, de azután tapasztalta, hogy igen nehéz fába vágta a fejszét.

Hatalmas fölírások óriási lapjaitól lenge füzetekék karsu terjedelméig igen sok könyv foglalkozik a neveléstudománnyal, meg még több derék ember öszült bele a taradságos munkába, a nélkül, hogy irt volna róla, de hát mindenki nem olvashatja el a tudósok százféle írásait, nem hallgathatja az egyetemeken az előszóval való előadásokat, hanem egyetmást azért minden művelt embernek illenék tudnia, hogy a nevelés munkáját kellőleg megbecsülhesse.

Hála Istennek, tul vagyunk már valamennyire azokon az időkön, mikor a magyar ember jobban megbecsülte lovai gonozóját, mint gyermekeinek nevelőjét; de még elég messze vagyunk attól, hogy a nevelés fontos munkáját érdeme szerint méltányoljuk. Pedig ha fontos dolog a jogszolgáltatás, a közigazgatás vagy akármilyen más ága a közéletnek: nem kevésbé fontos az ifjuság nevelésének ügye, sőt minél műveltebb valamely állam, annál nagyobb gondot fordít az ifjuság nevelésére, a melyet művelt emberek elsőrangú fontosságú ügynek tartanak, mert habár a közélet többi ágán fordul meg a jelen, de az ifjuság nevelésén fordul meg a nemzet jövője.

Ha a multban is gunymosoly és kicsinylés helyett több gondnal és áldozattal igyekeztek volna e fontos ügyet vállvetett buzgósággal ápolni, — ugyan kérem: mennyire haladt volna már azóta az ország és a nemzet ügye?

TÁRCZA.

Temetés.

Szomorú hirt csacsog a susogó szellő.
Tegnapelőtt halt meg a falu árvája.
Tarkaszárnyu lepke sugja a virágnak,
Elhervadt a falu legszebb virágszála.

Most viszik a vadvirágos temetőbe.
Senki sem kíséri utolsó útjára
Liliomkoszoru nincs a koporsóján.
Senki sem mond neki búcsut utoljára.

Mégis olyan busan kondul meg a harang,
Oly szomorun zokog a halotti ének,
Mintha talán nem is egy elhagyott árvát,
Hanem egy szerelmes szép lányt temetnének.

Terhes Samu.

Nyolczvanötezer dollár.

— Tessier Henrik elbeszélése. —

I.

Smithson Tamás születésénél fogva az Egyesült-Államok polgára, az élet esélyei folytán pedig üzletvezető volt New-York egyik legnevezetesebb gépgyárában. Gyermekkorában mint segéd lépett be Anderson Brothersnál és vasszorgalma, valamint becsületessége által huszonnégy éves koráig elsőrangú állásig küzdötte magát. Ő volt az üzlet lelke és Brothers föltétlenül bizott benne.

Tamás karsu, széles vállu férfiu volt, egészséges arczzinnel és hófehér fogsorral. Elismert tekintély volt szakmájában és az óriási gyárban mi sem történt nélküle. Ez a körülmeny szakismeretének alapossága mellett tanuskodik, mert a gépgyártás nem esekélyesség és a Brothers-féle gyárban több mint kétezer munkás volt alkalmazva.

Egy szombat reggelen — Smithson egész éjen át

Ismertem egy várost, a hol a német és tót többség közt a magyarság kicsiny szigete olyan szegény volt, hogy 25 évvel ezelőtt az utcákon alig lehetett magyar szót hallani, — most sem egészen magyar még, de az iskolák annyira jutatták az ügyet, hogy az egész ifjabb nemzedék mind tud magyarul és az utcákon már több magyar szót hallani, mint németet vagy tótot és a tarsas élet is jelentékeny részben magyarrá változott.

Ez is egyik módja a modern honfoglalásnak, és megvallom, nekem jobban tetszik az ilyen csöndes munkálkodás, mint a sípot fuvó, dobot verő, nagypipájú, kevés dohányu hazafiság. Az a csöndes, kitartó munka olyan, mint a természeti erők soha megszünő, alapjában átalakító működése, ez a nagyhangu zajongás pedig nem ér többet, mint az öt perczig tartó szalmatüz, mely többet árt, mint használ.

De ez csak egyik oldala a nevelési munkának, van annak meg sok más törekvése az ifjuság tökéletesítésére.

Érdekelnie kell a nevelés munkájának minden művelt embert: a szülőket kétszeresen, először saját gyermekeik szempontjából, másodsor azért, a mi a nem szülőket is kell, hogy érdekelje: a jövő nemzedék ügye.

Hiszzen az embert elsősorban azért kell tökéletesebb, magasabb lénynek tartanunk az állatoknál, mert megvan benne a fejlődésnek történeti tudata; érzi, hogy a mit a tarsaséletben egyik-másik ember az egésznek javára kitalált, azt az utódokra kell hagynunk szent örökség gyanánt, mert az emberi élet olyan véges, hogy egy ember élete nem elegendő saját eszméinek kivitelére sem.

De hát mit szükséges a neveléstudományból mindenkinek megjegyeznie?

Ismertem egy igen okos embert, a ki ugyan nem ért rá a harci zaj közt sok iskolát végezni, de az élet volt az ő igazi iskolája és gyermekei nevelésére igen nagy gondot fordított, úgy, hogy

a felévi zárszámadásokon dolgozott — hősünk belépett főnöke irodájába és a heti fizetések számláját nyujtotta neki át. Brothers csak egy tekintetet vetett a számlára, aztán elővette chekkönyvet és egy nyolczvanötezer dollarra szóló appoint-irt a kentecki banknál levő alapjára. Epen ennyit tett ki az alkalmazottak heti fizetése és Smithson maga ment a bankhoz, hogy az összeget átvegye.

Tamás egy nagy tárczába dugta a chekket, a tárczát hóna alá csapta, föltette kalapját és egy omnibuszba szállott, mely az 55. avenue és Wallstreet közt közlekedett. Abban az időben az 55. avenue még a külváro sok közé tartozott és a tramvay még nem volt föltalálva. Mert történetünk 1860-ban játszik.

II.

Miután Smithson Tamás a chekket, melyet Brothers neki átadott, bizonyos nemével az áhitatnak a megfelelő pénzösszegért becsérélte, ujra beszállt az omnibuszba, hogy visszatarcsa a gyárba. A bankok meglehetősen csomagot képeztek és a tárczában tiszteltetelmű duzzadságot kölcsönöztek.

Tamás kezeit a becses tárczán tartva, azon merengésszerű félálomba merült, melybe azok esnek, a kik egy munkával eltöltött éj után kocsin járnak. Behunyta szemét, ismét kinyitotta, mikor a kocsis nagyot zökkent s a következő pillanatban már ujra behunyta. Addig ismételte ezt, míg végre egészen elaludt. — A júliusi napok heve s a szorult levegő ferasztó hatással voltak rá. Egy zöldségárúsnó ült jobbján, balfelől pedig egy ur, a ki újságot olvasott.

Erős lökés támasztotta fel Smithsont álmából. A kocsis kerekere egy sarokkőhöz ütődött. Zavartan tekintett körül s a következő pillanatban rémülten felkiáltott. A tárcza, melyet eddig térdén tartott, eltűnt nyomtalanul.

A szegény Smithson Tamást a legszemtelenebb módon lopták meg.

Hiába való minden keresés, kutatás és dühöngés. . . . Az utasok már rég elhagyták a kocsit, a kocsivezető pedig a legcsekélyebb fölvilágosítást sem adhatta arra nézve, ki követhette el a lopást.

Mint egy őrtült düledezve és színéből kikelve rohant

az egész városban példa gyanánt állították az ő gyermekeit mások elé és hozzáfordult mindenki tanácsért. Hét gyermeket nevelt a hazának, sok vagyont nem hagyhatott rájuk, de mind hasznos tagja lett az emberi társaságnak, mind a maga emberségéből él és gyarapodik, még a nőnemen lévőik is.

Ennek az okos embernek az volt a fő nevelési alapelve, hogy sohasem szabad azt otthon lerontani; a mit az iskola épít. Ha gyermekeit az iskolában megjutalmazták, otthon is ünneplésesen megdicsérte őket, — de főleg, ha gyermekeit az iskolában megbüntették, otthon is szigorú büntetés várt rájuk.

Sok szülő vagy felnőtt ember nem látja be ennek az elvnek rendkívüli fontosságát, — nem rösteli a gyermekek előtt otthon tanítóinak tekintélyét lerontani azzal, hogy azoknak emberi gyöngeit elbeszéli kiskoruk előtt, sőt sokszor kisebbiti, rágalmazza is őket. Ha pedig az urtit véletlenül büntetés éri, akkor van mit hallani nemcsak otthon a fiúnak tanítójáról, de még jó, ha nyilvánosan is meg nem támadják a paedagogust mint tanbetyárt.

Lehetnek a nevelőknek is hibáik, a mint minden életpályán vannak kevésbé megfelelő egyéniségek, azért még nem szakad ki a világ feneké; de azért már igenis kiszakad, hiabavaló a nevelés egész munkája, ha a tanítót növendéki előtt becsümelik.

Ez az okos ember első alapelve. De máskor többet!

—hz.—

Telefonhálózat megyénkben.

Mult számunk vezércikkében a telefon hasznait és előnyeit ismertelve, megemlékeztünk róla, hogy a telefont városunkba és vármegyénkbe való bevezetése küszöbön áll. A közönség tájékoztatása végett alábbiakban leközlöljük azt a kötelező nyilatkozatot, a mit mindenkinek alá kell írni, ha a m. kir. távbeszélő hálózat előzetes tői közé lépni óhajt:

Smithson főnöke szobájába és rekedt hangon, melyben alig volt emberi, értesítette a törtentekrol.

Brothers összeranzolta homlokát és átható tekintetet vetett üzletvezetőjére. Ez volt az egyetlen jel, mely mutatta, hogy Tamás jelentese nemileg felizgatta.

— Aah! — mondta végre flegmatikus hangon — ügyes tolvaj. Rendőrségi dolog. Addig is itt a második check.

S a nélkül, hogy arczának egyetlen izma megrandult volna, elővette checkes könyvet és teleirt egy lapot. Aztán így szolt a remegő üzletvezetőhöz:

— Ha a pénz nem kerül meg, az ön számláját terheljük az összeggel!

A szerencsetlen Smithson megrázkódott, mikor hallotta, hogyan rendezik ügyét. Szó nélkül tamolygott ki főnöke szobájából.

Nyolczvanötezer dollár! az egész vagyona, melyet esetleg holta napjáig szerezhet, előre lefogalva. . . . De kétségbeesése csak akkor érte el tetőpontját, mikor eszébe jutott, milyen furcsán nézett rá főnöke. Pedig ő a megtestesült becsületesség volt!

Hogy Smithson nem bolondult meg e napon, azt csak az eg különös kegyének köszönhette. A rendőrség hiába kutatta át az egész várost; hiába volt az is, hogy a meglóptott, a ki kétezer dollárt tűzött ki jutalmul, maga is nyomozásra adta magát. Így mult el két kínos nap. Smithson ébren és álmában csak főnöke fürkésző tekintetét látta maga előtt. A második nap estéjén lemondott minden reményről, hogy rendes uton felderítheti az ügyet: a harmadik napon tehát valamennyi new-yorki lapban a következő hirdetés jelent meg:

„Egy ismeretlen tettes szombaton délelőtt, egy az 55. avenue és Wallstreet közt közlekedő omnibuszban ellopta tárczám nyolczvanötezer dollárral, melyek Anderson Brothers gépgyáros tulajdonát képezték. Tudósítom a tolvajt, hogy a pénzt csütörtök reggeli 9 óráig okvetlenül juttassa vissza hozzám, különben kénytelen leszek magamat föbe löni. Lelkén száradjon akkor egy becsületes ember vére.
Smithson Tamás.“

A hirdetés megnyugtatta némileg Smithson izgattott kedélyét s stoikus nyugalommal várta az eredményt.

Kötelező nyilatkozat.

A rimaszombati m. kir. távbeszélő-hálózat előfizetői közé egy rendes állomással belépni óhajtván, a midőn ez iránti szándékomat bejelentem, egyúttal az alábbi feltételek betartására magamat kötelezem:

1. A nevezett távbeszélő-hálózatnak, állomásom bekapcsolása napját követő hó 1-től kezdve legalább egy évig előfizetője maradok és a távbeszélő-állomásom használatáért 120 koronában megállapított évi előfizetési díjat, a bekapcsolás napjától számítva, a rimaszombati m. kir. posta- (és távírdó) hivatal által kiállított nyugtára előleges havi részletekben megfizetem.

2. Fizetési kötelezettségem a kikötött idő leteltével is csak akkor szűnik meg, ha három hóval előbb írásban felmondom.

3. A nálam berendezett s a m. kir. államkincstár tulajdonát képező távbeszélő-állomást a hálózat előfizetőire nézve megállapított módon fogom használni.

4. Távbeszélő-állomásom berendezéséért, mely a távbeszélő-készülékkel a galvántelepből s az összekötő huzalokból áll, felelősséget vállalok. Ha a berendezés akár általam, akár hozzám tartozóim vagy bárki más által megrongáltatnék, az okozott sérülések helyreállítási költségeit megtérítem.

5. Mindazon építési, átalakítási és javítási munkákat, melyek által távbeszélő-állomásom berendezése, akár részben, akár egészben előreláthatólag érintetik, a posta- (és távírdó) hivatalnak legalább egy héttel a munka megkezdése előtt írásban be fogom jelenteni.

6. Távbeszélő-állomásom berendezését, a távbeszélő-hálózat alkalmazottain kívül, senki más által megváltoztatni, módosítani, javíttatni vagy más berendezéssel kapcsolatba hozatni nem fogom. Ezért, ha több távbeszélő-készülék, vagy bármely segédkészülék alkalmazását kívánom, azok felszerelését a távbeszélő-hivataltól fogom kérni.

7. Az előző pont alapján netalan végzett munkák költségeit az államkincstárnak megtérítem, ha pedig távbeszélő melléállomást rendeztetnék be, ennek tarifaszertű használati díját fizetem és a melléállomás felszerelésével járó költségeket is megtérítem.

8. Ha a távbeszélő-állomásomat más helyiségbe vagy helyre kívánom áthelyeztetni, azt 14 nappal előzetesen bejelentem és az áthelyezést minden egyes áthelyezett távbeszélőkészülék után 3 frt 50 krnyi átalányt fizetek.

9. Ha állomásom utján távírtaim közvetítését kívánom, vagy állomásomról a helyközi vagy a törvényhatósági távbeszélő-összeköttetéseket — mint hívó fél — szándékoznám igénybe venni, ezen szándékomat a távbeszélő-hivatalnak előzetesen írásban bejelentem és alávetem magamat az ide vonatkozó szabályok határozmányainak.

10. A távíratok közvetítéséből, valamint a helyközi távbeszélő használatából felmerülő díjakat a kézbesítő által felmutatott hivatalos nyugta átszolgáltatása ellenében kifizetem, fentartván részemre a jogot, hogy az általam helytelenül felszámított tartott díjak visszatérítése iránt a nyugta kifizetésétől számított két hónapon belül felszólással élhessek.

11. Feljogosítom az illetékes kir. posta- és távírdóigazgatóságot, hogy ha jelen nyilatkozatomban elvállalt kötelezettségeket nem teljesíteném, vagy ha a távbeszélő-állomásomról a távbeszélő kezelői ellenilem-, vagy becsületértéki kifejezések használatának, a jelen nyilatkozat 2-ik pontjában elvállalt kötelezettség épségben tartása mellett, a posta- és távírdóigazgatóság távbeszélő-állomásomat üzemem kívül helyezheti és meg is szüntetheti, a nélkül, hogy én e czímen bárminemű követeléssel lépethetnék fel.

12. Távbeszélő-állomásomat a kir. posta- és távírdóigazgatóság tudtán kívül és előzetes engedélye nélkül másra át nem ruházhatom.

13. Végül beleegyezem abba, hogy a jelen nyilatkozat alapján létrejött előfizetői viszonyból eredő minden törvényes lépések, melyek megtételére a m. kir. kincstár mint felperes jogosítva lenne, az általa szabadon választandó, az 1868. évi LIV. t.-cz. illetőleg az 1881. évi LIX. t.-cz., illetve 1893. évi XVIII. t.-cz., esetleg az 1893. évi XIX. t.-cz. értelmében a sommás eljárásra illetékes bíróságnál, a per tárgyának értékére való tekintet

III.

Eljött a végzetes csütörtöki nap és még senki sem tett eleget Smithson felszólításának. Reggel hat órákor fölkel az öngyilkos-jelölt és gondosan öltözködött Komolyan el volt határozva szándékát végrehajtani, egészen azon program szerint, melyet a lapokban közzé tett. Nyolcz órákor a legnagyobb lelki nyugalommal íróasztala előtt foglalt helyet, néhány levelet irt főnökének, rokonainak és barátjainak. Elmondta részletesen, mi indítja arra, hogy lemondjon az életről és kijelentette, hogy becsületének hozza ezt az áldozatot. Aztán e közben félkilenczet ütött az óra, elővette kis zsebvolverét, „Patent Anderson Brothers”, megtöltötte mind az öt csövet és maga elé tette az asztalra. Majd órájára nézett. Még husz percz! — mondá — ráérek tehát még szivarra gyujtani.

Igazi bockra gyujtott és mindkét lábát az asztalra fektette, hátra dőlt a karosszékekben. (E helyzet iránt az amerikaiak előszeretettel viseltetnek.)

Egyszerre csak kopogtattak az ajtón.

— Szabad! — kiáltott az Anderson Brothers cégézet vezetője, a kinek arca elsápadt.

Az ajtó kinyílt s egy öreges ur lépett be. Körülbelül ötven éves lehetett és egészen feketébe volt öltözve.

— Mr. Smithson Tamás? — kérdé udvarias hangon.

— Yes, sir — válaszolt a megszólított.

— Ön az, aki tegnap a „Herold”-ban hirdetett?

— Ugy van.

— S elhatározta, hogy...

Főbe lövöm magamat Tizenhárom és fél percz mulva végem van.

— Hála istennek, hogy még jókor érkeztem! — kiáltott az öreg ur és letörölte homlokáról a verejtékét. Engedje meg, hogy leüljek. Remélem, nemsokára tisztában leszünk.

— Még tizenhárom perczem van; talán elég is lesz.

— Az én nevem Mac Lellan Vilmos, a Mac Lellan Pratkanon and Company bankház főnöke vagyok.

nélkül, a sommás eljárás útján tehetők folyamatba; míg ellenben azon vitás kérdések, melyekben a m. kir. kincstár mint alperes szerepel, csakis a budapesti kincstári jogügyi igazgatóság székhelyére illetékes bíróság által az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

14. Amennyiben a berendezendő távbeszélő-állomás a város (község) külterületére, vagy esetleg más község területére esnék, kötelezem magam, hogy az 1. pontban megállapított évdijon felül a távbeszélő kapcsoló központot képező város (község) belterületének határvonalától távbeszélő állomásomig a posta- és távírdóigazgatóság által megállapított iránynyomon vezetendő távbeszélő-vonal minden kilométerre, vagy kilométer része után évi 24 koronát fizetek ugyanezek havi előleges részletekben.

15. A 4. ponthoz. Ha pedig a távbeszélő-készülék, vagy annak alkotó részeit az általam kijelölt helyiség (pl. raktár, pince, jégverem, istálló, akna, bánya, magtár, szin, nyílt hely stb. nedves, poros, vagy az időjárás behatásának kitéve) stb. miatt kell kicserélni, a felmerült költségeket az 1. pontban megjelölt m. kir. posta- és távírdóhivatal által kiállított nyugtára esetről-esetre megtérítem.

Esküdtszéki tárgyalások.

A helybeli kir. törvényszéknél az esküdtszéki tárgyalásokat f. hó 2-3-ikán tartották meg. A tárgyalások iránt nem tapasztalható most már olyan nagy érdeklődés, mint azelőtt s az első napon délután alig néhány szál hallgató ült a teremben.

Az első napon szándékos emberölés büntetnének kísérletével és súlyos testi sértés büntetnével terhelt Pádár Pál elleni bűnygyben ítélték.

Az ügyészség ugyanis vádat emelt nevezett 18 éves földmives ellen azért, mert 1903. december hó 6-ikán Egyházabást határában Czene (Burnya) Jánosra három lövést tett forgópisztolyából, de a lövések nem találtak azt, a kinek szánya voltak, hanem az egyik lövés Czene Peti Lajost ezomban érte Czene Lajos ügy megsértült, hogy a közkörházba 31 napig kellett ápolni és még azután sem volt munkaképes jó darabig. — A vizsgálat azután megindult ez ügyben, s kiderült, hogy Pádár Pál és Czene János már mult év júniusa óta haragot tartottak, lökdösték egymást egy mulatságon, majd később gunyolták egymást s december 6-ikán Ó Básra igyekezett Pádár Pál egy társával a mulatságra és amikor összetalálkoztak az általa gyűlölt Czene Jánossal és társaival, rövid czivódás után erre rálőtt. A második lövés érte Czene Peti Lajost.

Ezért állott a bíróság előtt Pádár Pál folyó hó 2-ikán. A bíróság tagjai voltak: Kubinyi Aladár elnök, Vozáry György és Kolbay Sándor bírák. Jegyző volt Fodor Zoltán, a vádhatóságot Dr. Mészáros István képviselte, védő: Dr. Rárossy Gyula volt.

Az esküdtszék tagjaiul kisorsoltattak: Kolbenheyer Lajos, Hanvay József, Horváth Albert, Szomolnok Antal, Koreny Pál, Sarudy Gyula, Szontogh András, Szük Gyula, id. Borzi András, Lörincz István, Lerner Gyula és Szabó József Kozma.

A bizonyítási eljárás folyamán kihallgattak 15 tanut kik Czeredről, Tajtiből, Hidegkutról, Egyházas- és Ó Bást-ról hivattak be s végül Dr. Szabó Károly orvosszakértőt hallgatták ki.

Délután 5 óra tájban megállapították a kérdéseket s dr. Mészáros István kir. ügyész elmondotta az ügy minden részletére kiterjedő vádbeszédét, mely után dr. Rárossy Gyula védő mondotta el tartalmas beszédét.

Az esküdtek hosszas tanácskozás után hozták meg marasztaló verdiktjüket, melynek alapján a bíróság Pádár Pált erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt 1 évi és 3 hónapi börtönrre ítélte, ebből a vizsgálati fogságban töltött 4 hónapot és 24 napot beszámítanak. Az ítélet jogerős.

*

Második napon: 3-ikán a 19 éves, gyujtogatás büntetnével vádolt Kapajcsik Ignác bérés felelt ítékezett az esküdtbíróság, melynek elnöke e napon: Kolbay Sándor bíró volt, mellette a bíróság tagjai voltak:

Smithson meghajította magát s levette egyik lábát az asztalról.

— Kérem ne tessék magát kényelmében háborgatni! Van egy leányom, Jessy, tizennyolcz éves és nagyon csinos. Ő olvasta hirdetését és elküldött önhöz. Mi egy társulat tagjai vagyunk, amely az öngyilkosság megszüntetését tűzte ki főadatául.

— Ertem. Ön le akar beszélni...

— Ugy van. Figyeljen rám. Bankházam kicsiny, de jó hírnévnek örvend. Nagyobbítani akarjuk. E célra ifju erőre van szükségünk. Ön fiatal, szorgalmas és tehetséges, azonfelül becsületes... Erre mutat hirdetése. Nem engedhetem meg, hogy olyan ember mint ön, uymorult nyolczvanötezer dollárért főbe löje magát. Főljánlom önnek üzletem vezetését ötezer dollár évi fizetéssel és tizenöt perczent járulékkal a tiszta haszon után. Tíz év alatt kiegyenlítheti tartozását Anderson Brothers iránt; ha a szerencse kedvez még előbb. Jövője biztosítva van Rajta tehát, nyujtsa ide kezét.

Smithson Tamás elsápadt, mikor az öreg ur ajánlatát elmondta. Aztán az órára tekintett; még másfél percz volt hátra.

— Elfogadom! — suttogá reszkető hangon és elfogadta Mac Lellan jobbját.

IV.

Másnap belépett a bankházba. A szerencse kedvezett neki.

Egy év alatt hatezer dollár törlesztett Anderson Brothersnál. A következő évben nőül vette Mac Lellan leányát és a cég társa lett. Hat év mulva lefizette egész tartozását és ma tiz millióra rug a vagyona. Azonkívül boldog férj és hét egészséges gyermek apja.

Csupán egy körülmény vet néha árnyékot boldogságára. Két év mulna meghalt az apósa. A borítékban, mely végrendeletét tartalmazta, egy levelet talált, melyben ez volt írva:

„Rocsáss meg, kedves fiam. A tolvaj én voltam! Az a nyolczvanötezer dollár alapította meg szerencsénket. Mac Lellan Vilmos.”

dr. Kálniczky Géza és Domján Lajos; jegyző Krayzell Miklós. A vádhatóságot Dr. Musotter Miklós kir. alügyész képviselte, védőként Dr. Törköly József ügyvéd szerepelt. A bíróság berendelte a vádlott elmebeli állapotának megfigyelésére Dr. Zehery István orvostörvényszéki és Dr. Kármán Aladár kórházi orvost. Tolmácsként Dr. Shtern Jakab ügyvéd működött.

Az eset az volt, hogy Kapajcsik Ignác f. é. márczius 22-én este Tiszolcz községhez tartozó „Dianiska tanyán” a Dianiska Sámuel majerkove csűrét és istállóját felgyujtotta. A tett előtt két évvel Kapajcsik itt szolgálatban volt s egy tinóknak lábát törte s e miatt aztán ott hagyta szolgálatát. Aznap, mikor felgyujtotta a gazdasági épületeket, Butor Juliánával „durák”-ot játszott, s azért, mert a leány folyton nyert, a leány megharagudott, elment és távozása után felóra mulva már égett az épület.

A fiu nem tagadta tettét, de okát adni nem tudta. Az esküdtszék tagjai voltak a keddi főtárgyaláson: Hevessy Elemér, Taufer Ignác, Szabó József Kozma, Lerner Gyula, Lörincz István, id. Borzi András, Szük Gyula, Koreny Pál, Kicsiny Gusztáv, Szomolnok Antal, Hámos Aladár, ifj. Turóczy Miklós.

A bizonyítási eljárás során 10 tanut hallgattak ki, s végül az orvosszakértőket, kiknek véleménye alapján a vád- és védelem hozzájárulásával a bíróság elrendelte a vádlott elmebeli állapotának megfigyelését és a vizsgálat kiegészítését.

Ezzel a tárgyalás a főtárgyalás elnapolásával ért véget.

Gömör-Kishontvárm. Magyar Közművelődési Egyesület.

Meghívó.

Több oldalról nyert felszólítás folytán tisztelettel felkérem a t. választmányi tag urakat, hogy a folyó hó 9-én délután 2 órakor, a megyeház kistermében tartandó gyűlésen megjelenni sziveskedjék.

A gyűlés tárgyai:

1. Az egyesületi elnök ur lemondása folytán szükségessé vált intézkedések megbeszélése.

2. Az elhalasztott közgyűlés idejének újból való megállapítása.

Rimaszombat, 1904. évi május hó 2.

Tisztelettel

Váry János, egyesületi titkár.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

A honvédségi Ludovika akadémia 1-ső évi folyamában, az 1904—5-ik tanévre, a gróf Butler János féle alapítvány egyik helyére — vármegyénk közönsége részéről bemutatandó ifjunak — a szabályszerűen közzehirdetett pályázat alapján leendő megválasztása, valamint a tárgysorozatban egyidejűleg közzehirdetendő sürgős vármegyei közügyek tárgyalása végett — rendkívüli vármegyei közgyűlés megtartása vállván szükségessé — annak határidejéül, főispán Ó méltóságával egyetértőleg — folyó évi május hó 19-ik napjának d. e. 10 órája Rimaszombatba, a vármegye székházának nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről vármegyénk t. közönségét ezenel értesítem, a vármegyei bizottság tagjait személyesen megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérem.

Kelt Rimaszombatban, 1904. május 2-án.

Bornemisza, alispán.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Lapunk negyedik oldalán lévő árlejtési hirdetményre felhívjuk vármegyénk építési vállalkozóinak és iparosainak figyelmét. A hirdetmény szerint a Rimaszombatban építendő m. kir. állami gyermekmenhely felépítéséhez szükséges összes munkálatokra f. hó 10-én d. e. 10 óráig lehet ajánlatokat beadni a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatalnál. Lapunkat éppen az idő rövidségére való tekintettel jelentettük meg egy nappal korábban, hogy így módot nyujtsunk a pályázni óhajtoknak ajánlataik elkészítéséhez.

Államosítás és kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak a várossal kötött szerződés értelmében a rimaszombati községi polgári leányiskolát még a folyó tanév elején állami kezelésbe kellett volna átvennie. A közbejött politikai zavarok, az ex-lex miatt azonban az átvétel nem történhetett meg csak most április 21-én, a midőn Berzeviczy miniszter az államosított iskolához rendes tanárokat Kathona Gézát, Feketéné Otte Hedviget és dr. Veres Samuné szül. Mészáros Jolánt, segédtanárokat pedig Nagyné Melczér Mária és Ratkó Margitot nevezte ki. — Az intézet igazgatását vagyis az igazgatói tisztelet — melyet eddigelé Feketéné Otte Hedvig töltött be nagy tapintattal és közmegelegedésre — Kathona Gézára ruházta. — Ez utóbbi tényével hódolt egyrészt a miniszter az állami iskoláknál általános és állandó szokásnak, — hogy tudniillik a sok reprezentatív szerepléssel és nagy felelősséggel járó igazgatás férfi kézbe való; — de másrészt jutalmazni és a köz érdekében az eddiginél is jobban kihasználni akart egy szaktudással, nevelői tapintattal és általános műveltséggel gazdagon ellátott ifju tanárt, a kit annak idején a községi iskolaszék is melegen és első helyen ajánlott e diszes állásra. S mivel a kinevezések biztos zálogai annak is, hogy e jóhírű intézet kipróbált, jeles tanerőivel indulván el új útján, hatalmasan fejlődni is fog, örömmel üdvözljük az államosítás tényét és

mindazon politikai és tanügyi hatóságokat, akik ennek kieszközlésében hathatós részt vettek!

Május elseje. Az esztendő legszebb napja. Ugy látszik a szociálistáknak jó izlése van, hogy éppen ezt a napot tették ünnepnapjukká, a mikor ugyanis ünnepel minden. Ünnepel a napsugár, a mint megcsillan az alma-virág kelyhében tündöklő harmategepen, ünnepel a tavaszi szellő és fuvalmára ide-oda hajlodozik a virágos ág, ünnepel az egész természet a maga tavaszi ragyogó pompájában. Ugy hívják mai napság a május elsejét, hogy a vörös május, nálunk még hála Istennek csak virágos május van, nincsen vörös május. Legfeljebb egy két rítkó színű vörös nyakkendő diszeleg. Nehány leárdult szociálista agitátor megpróbált ugyan nálunk is aféle fiók vörös májüst rögtönözni, de nem sikerült. Hiába, itt nálunk a vidéken sokkal becsületesebbek az emberek és a tisztességes munkát sokkal többre becsülik a nagy lármánál. Bárcsak mindenütt így volna ez, akkor nem nyílnék ki imitt-amott a május virágai közt a vér virága is.

Egyházkerületi gyűlés. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület folyó hó 4-7-én tartja tavaszi közgyűlését Miskolcra. Rimaszombatból *Bornemisza László* alispán mint egyházmegyei küldött, *Farkas Ábrahám* országgy. képviselő mint a gömőri ev. ref. egyházmegye gondnoka, *Bodor István* a lőgymn. képviselő, *Czinke István* mint egyházkerületi aljegyző vesznek részt a gyűlésen. Czinke István ugyanis mint a missioi, ugyanis mint a tanügyi bizottság előadója fog közreműködni a gyűlés tanácskozáiban.

Vizsgák. A rimaszombati egyesült protestáns főgymnásium VIII. osztályának vizsgái f. hó 2-án kezdődtek és tartanak egész héten át. Az eredményről még mit sem irhatunk, mert az osztályozó tanácskozás szombaton lesz. A kik az osztályvizsgálatokat sikerrel kiállják, f. hó 10-én, azaz kedden kezdik el az *érettségi írásbeli* dolgozatok elkészítését. Közben szombaton a VIII. oszt. *magántanulók* írásbeli, hétfőn pedig a szóbeli vizsgálatára lesz.

Az új állami gyermekmenhely építési ügye már eldőlt. A város által felajánlott s a Hunyady-utczában levő Lakatos-fele épület mögötti telken fogják építeni a három épületből álló menhelyt, melynek felépítésére 200000 korona van megállapítva. A gondnoknak jó lakása és irodahelyisége lesz s az elhagyott beteg vagy teplei kihelyezésre váró gyermekek kényelmes otthont és jó gondozást fognak itt találni. Az építkezés már e hó végén kezdetét veszi, s még e nyáron be is lesz fejezve, úgy, hogy az egész hivatal ószre már az új helyiségben fog elhelyezkedni.

Eszküvő. Mult hó 30-ikán szombaton esküdött örök hűséget *Horváth Ilonka*, *Horváth J.* helybeli osztálymérnökségi tisztviselő kedves és szeretetreméltó leánya *Wisner Olivér* vámosmikolai szövetségi könyvelőnek.

A sztrájk vége. Most már csakugyan teljesen vége van a vasutasok sztrájkjának. A sztrájk és a viharos idők legutolsó maradványa is megszűnt azáltal, hogy a miskolczi—füleki vonal állomására és megálló helyeire kirendelt katonaságot május másodikán visszavonták. Most már csak a berendelt tartalékos katonák képviselik a fegyveres erőt. Ezek csak tíz nap múlva vehetik le a katonai mundért.

Halálozás *Andrik Pálné* szül. Földi Zsuzsanna — Tamásfalva sok esztendőn keresztül volt birájának felesége — május hó 1-én hunyt el 66 éves korában. A megboldogult temetése f. hó másodikán ment végbe nagy részvét mellett.

Az új főgymnásium építése szépen és gyorsan halad befejezése felé. Persze, akik csak az utcai oldalnak őszi álványait és vakolatlan falait látták, azok elsodálkoznak majd ez állításunkon, pedig ez teljesen megfelel a valónak. Mert tessék csak beljebb kerülni! Készek a falak, a szobák, a termek szép fehérre meszelt falakkal, lerakott párnafákkal, berakott ablak- és ajtóbélesekkel már csak a padozatot és a padokat várják s bizalmasan és barátságosan köszöntik a belépőt. Az udvar felőli részekén pedig már nyomuk is alig van a szörnyeteg álványgerendáknak. Szemek, szívek egyaránt kedves magyaros motívumú párkányzatok, stilizált virágdiszítések bentülő szalagok hirdetik a tervező *Tóth Béla* építésmérnöknek műzítését, a vállalkozó *Kalla Géza* és *Varga Lajos* és társaiknak és munkásaiknak szakutadsát, önzetlen, nemes törekvését. — Beszélük, hogy lelketlen igaztók hatása alatt az építő munkások béremelést követelnek és sztrájkba akarnak lépni — most! Most: közel a véghez? A teljes befejezéshez! Olyan vállalatnál, amelynek realis, de nagyon is mérsékelt árengységeit valamennyien nagyon jól ismerik. Olyan vállalkozókkal szemben, akik jórészt, sőt csaknem egészen az ő, a helybeli építő munkások érdekében és anyagi haszonra alig számítva, csupán erkölcsi reputációjukért és az intézet nemes eszményeitől lelkesítve, mentek bele a vállalatba — csaknem kizárólagosan a saját nevelésü legényeikkel! Nos, hát mi — ismervén a rimaszombati és tamásfalvi kömvészek jobbjézését és hazafias intelligenciáját — e hirt rosszakaratú pletykának tekintjük, mert ily rútt hálátlanságra a mi értelmes építőmunkásainkat képtelennek tartjuk! Erős meggyőződéssel hisszük, hogy a közel jövő nekünk ad igazat.

Hírlapírók az aggteleki barlangban. *Kubinyi Géza* országgyűlési képviselő a vármegye közönsége nevében még a tavalyi dobsinai augusztusi nyári koresolyázás alkalmából meghívta Bánréven a budapesti sajtót az aggteleki barlang megtekintésére. A hosszasan tartó exlex miatt a mult év őszén nem lehetett a kirándulást megtartani, miért május 23-ára pünkösdre halasztották. A kirándulást *Pör Ferencz*, a „Pesti Hírlap” agilis munkatársa rendezte, ki azon buzgólkodik, hogy mindazon művésznők csatlakozzanak az újságírókhoz, kik a főváros első színházaiban az ünnepek alatt nem játszanak. Az illető művésznőkkel azután egy monstrehangversenyt rendeznének a barlang nagytermében, mely tudvalegőleg tiszteres viszhangot ad. A kirándulás rendezője már érintkezésbe lépett *Kubinyi* képviselővel, kinek neve magában garancia, hogy 30—40 főre menő társaság a legjobb emlékekkel távozik Gömörből és hirdessék ezen földalatti kincs nagyszerűségét, mely bizonyára megkészezi az elfelejtett barlang látogatóit. A hírlapírók Pünkösdtől szombattól indulnak el este 10 óra-

kor a fővárosból, a kora reggeli órákban Tornallyán lesznek, honnan fogatokon mennének át Aggtelekre. „S—k“.

Házasság. Szombaton, mult hó 30-ikán tartotta esküvőjét *Tass György*, miskolczi rézműves iparos, *Belicza Emmával*, *Hermann Vilmos* helybeli postatiszt kedves sógoránjével.

Vizsgálat a vasuti sztrájk dolgában. *Cseh István* kir. törvényszéki vizsgáló bíró a mult hó utolsó napján megyénk összes vasuti vonalain, különösen pedig a nagyobb állomásokon vizsgálatot teljesített a vasuti sztrájk dolgában. A vizsgálat adatait és eredményét természetesen nem ismerhetjük, de amennyire a sztrájk ideje alatt vármegyénk vasuti vonalain történeteket ismerjük, reméljük, hogy senki sem tett olyat, a mely miatt büntető jogi felelősségre lehetne vonni, sőt egyesek a sztrájk ideje alatt tanúsított komoly magatartásukért még díszéretet érdemelnek.

Halálozás. *Ruttkay Gizike*, *Gasko János* helybeli tekintélyes polgártársunk unokája f. hó 1-jén Ozdon négy éves korában elhunyt. Temetése f. hó 2-kán ment végbe nagy részvét mellett.

Az országos magyar kereskedő egyesület vidéki kerületei egymásután alakulnak meg, s a Miskolczi városi és borsodmegyei kerület a kereskedők élénk érdeklődése mellett vasárnap tartotta alakuló gyűlését, melyen a rimaszombati kereskedők üdvözlését és csatlakozását *Grószinger Misa* helybeli kereskedő jelentette be. Beszédét a gyűlésen általános tetszettel fogadták.

A csizi fürdő megnyitása. Május elsején volt a csizi fürdő megnyitása. A vidék számos előkelő ur családjára megjelent a megnyitáson. Az idő pompas volt a hangulat kitünő. Egyszerre az idény nagyszerűen kezdődött. Reméljük a szép május elseje méltó kezdete volt egy nagyszerű idénynek és ebben az esztendőben Csiz megint közelebb jut néhány hatalmas lépéssel a világtürodák nivójához.

Térzene. Május elsejével elkezdődnek a tézzenék, *Oláh Gyula* jól szervezett zenekara minden csütörtökön délután 6 tól 7-ig és vasárnap egész délután a városkertben, a főtéren pedig minden kedd és pénteken este fél 9-től fél 10 óráig fog játszani.

Az ideai főosorozás véget ért a garamvölgyi járásban. A többi járásokból megtudtuk, hogy a nagyrőcei járásban 258 állított egyén közül 112 (43.4%) soroztatott be, a rimaszombati járásban 638 közül 206 (32.3%), a rimaszombati járásban 538 közül 184 (34.2%), a rozsnói járásban 445 közül 174 (39.1%), a tornallyai járásban 494 közül 219 (44.3%) soroztatott be. A városok így oszlottak meg: *Dobsina* 70 közül 29 (41.4%), *Jolsva*: 28 közül 15 (53.7%), *Nagyrőce* 29 közül 10 (34.5%), *Rimaszombat*: 74 közül 28 (37.8%), *Rozsnyó*: 40 közül 9 (22.5%).

Uj márványbánya Gömörmegyében. *Jolsva*, gömörmegyei község határában gazdag márványtelepre akadtak, mely fekete, vörös és tarka márványt tartalmaz. Az eddig fejtett márvány szüre és minősége nézve igen jónak mutatkozik. A kiaknázásra már jelentkezett egy vállalkozó, aki a kutatási munkálatokat nagyban folytatja.

A féltékeny asszony bosszuja. Borzalmas ügyet tárgyalt minap a helybeli kir. törvényszék. F. évi február hó 11-én ugyanis *Csetneken Ambrózy Györgyné* szül. *Péter Mária* — miután észrevette, hogy férje egy másik nővel viszonyt folytat — férje nyakára hurkot vetett, azt erősen meghuzta, hogy az embert ártalmatlanná tegye, s eközben zsebéből kivette ollóját és a szerencsétlen embernek mindkét szemét kiszurta. E vadállati kegyetlenséggel végrehajtott büntény után az embert a kórházba szállították s az asszonyt törvény elé állították. A bíróság tagjai voltak a végtárgyaláson: *Kolbay Sándor* elnöke alatt *dr. Kálniczky Géza* és *Velez Ferencz*. Jegyző: *Krayzoll Miklós* volt. A vádhatóságot *dr. Musotter Miklós* alügyész képviselte. Megható jelenet volt, mikor a szegény vak embert a bűnös asszony bevezette s az igazságszolgáltatás hivatott apostolaira rendkívül mély hatással volt, mikor a szeme világától megfosztott férj védte lelketlen feleségét s arra kerte a bíróságot, hogy ne ítélje el az asszonyt, hiszen ő volt a bűnös azért, mert más nővel folytatott viszonyt. A bíróság tekintetbe is vett sok enyhítő körülményt s maga a vádhatóság képviselője: *dr. Musotter Miklós* is felülemelkedve a törvény rideg paragrafusán, kérte figyelembe venni azt, hogy az asszony szörnyű tettét szerelemféltésből felindult kedélyállapotban követte el, továbbá, hogy a 4 apró gyermek és világtalan apjuk, kik mindannyian az asszony kenyeréretére vannak utalva — ennek hosszabb szabadságvesztéssel sújtása esetén éhen pusztulnának. E humanus érvek elfogadásával a bíróság az asszonyt a 92 § alkalmazásával egy évi börtönre ítélte nagy büneért, melyért más esetben 2—5 évi fegyházbüntetéssel sújtott volna. Az ítélet jogerős.

Fürdőmegnyitás Várgedén. A várgedei fürdő megnyitása f. hó 8-án lesz tancsmulatság kíséretében. Városunk ezen kedvelt kirándulási helyének megnyitására sokan készülnek és ha az idő kedvező lesz, bizonyára jól fog sikerülni.

A Csurgó hid építésének munkálatai már javában folynak. A patak balpartjáról ugyszintén a jobbpartnak egyrészeről már kiszedték a régi hid alapját, amely azért nem volt alkalmazható az új hid alapjának, mert a hid alatt lévő úr záporosó idején kevés volt az áthömpölygő víz átbozósítására, és a hidon felül a víz megduzzadt. A mult hó 29-ik napján beállott nagy esőzés nagyon megnehezítette a munkálatokat. A kiasott alap helyén támadt úr egészen tele lett vízzel és hosszú időt vett igénybe a kiszivattyúzás. Most azonban, hogy ujra jobbra fordult az idő, újból teljes erővel láthatnak a dolgozók és ha semmi közbe nem jön, bizonyos, hogy az új hid a kikötött időben át lesz a forgalomnak adható.

A nagyrőcei vasgyárak megvétele. Nagyrőce városa a város határában fekvő üzemben nem levő vasgyárakat megvásárolta a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű részvénytársaságtól. Ugy halljuk, hogy a vasgyárakat, — a melyekhez különben a Rimamurány gvallársága folytán igen olesón jutott, — gyáripari célokra fogja felhasználni, vagy pedig az ottani polgári és kereskedelmi iskola tanulói részére internátust rendez be. Ebben a tekintetben a megbízható tudósítást még nélkülözük.

CSARNOK.

Mesék.

1. A gazdag és a szegény.

Elt Bagdadban egy dús gazdag ember. Voltak nagy birtokai, palotái, házai, sok sok kincse és drágaköve.

Elt ugyancsak Bagdadban egy szegény ember, aki szegényebb volt a templomegerénél, akinek nem volt semmije. A gazdag ember sohasem volt jókedvű, a nagy gazdagság nem hagyta nyugodni, mindig arra gondolt, hogy miképpen lehetne még nagyobb vagyont is összeharcolni. A szegény ember ellenben mindig jókedvű volt. Nehéz munkával kereste kenyerét, de azért mindig nevetett.

A gazdag ember megirigyelte a szegény ember nevetését. Elment hozzá és így szólt:

— Te szegény ember, add el nekem a nevetésedet!

A szegény ember így válaszolt:

— Nincs a világnak az a kincse, a miért én a nevetésemet eladnám.

— Pedig adnék érte százezer dinárt, — mondá a gazdag ember.

A szegény embert nagyon meghatotta a százezer dinár. Istenem, mennyi sok pénz! Nem kellene dolgozni és mégis jól élne. Gondolkozott sokáig. Egész éjjel nem tudott aludni és reggel beállított a gazdag emberhez.

— Eljöttem hozzád, megdöntöttem a dolgot. Eladom a nevetésemet százezer dinárért.

A gazdag ember kifizette a százezer dinárt, a szegény ember szépen zsebre rakta és azóta él nagy kényelemben, nem sajnálja a vásárt, mert a kényelem és a nagyuri életmód sokkal többet ér a jókedvűnél.

2. Az unokahug.

Laurence nancyi érseknek volt egy unokahuga. Ez az unokahug a világ legszebb, de egyszerűsége és legkönnyűbbvérté asszonya volt. Könnyelmű és feslett életmódjával sok kellemetlenséget okozott az érseknek.

Valami országra szóló botránya után végre nem tudott vele az érsek mit csinálni, hanem hogy egyszer s mindenkorra véget vessen a kellemetlenségnek, bedugta a szép asszonyt a hegyek közt fekvő apácza zárdába.

Az apácza-zárda nagy szigorúságáról és tiszta erkölcséről volt híres az egész Franciaországban.

Alig telt el egy esztendő és a zárda felől a legbotrányosabb hírek kezdtek elterjedni. Az érsek rosszat sejtett, hirtelen, minden előleges bejelentés nélkül meglátogatta a zárdát, a kert hátulsó kis ajtaján, a melyhez egyedül neki volt kulcsa. A kert egyik platán fája alatt a fejedelem-asszonyt bizalmas szerelmi kettősben találta az egyik kertész-legénynyel.

A zárdát rögtön felosztatta és lakóit nyilvános megvesszőztetés után börtönbe vettette.

Morál: Husz szent életű erkölcsös asszony sem tud megjavítani egy rossz asszonyt, de egy rossz asszony is el tud rotálni husz szent életű asszonyt. Hogy miért van ez így, arról beszéljenek azok, a kik ismerik az asszony pszichológiáját. En nem ismerem, csak a történetet beszéltem el.

Csongrádi bor

legjobb minőségben, házhoz hordva literenként 24 krért kapható:

GÖMÖRI EDE vendéglőjében.

Kiadó lakás.

Három szobás, kényelmes, villamos világitásra is berendezett lakás, melynek közvetlen kijárata van a Rima-partra és a Szijártó-utczára, Rimapart 29. szám alatt 1904. november 1-től évi 320 korona bérösszegért kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a **Kossuth Lajos-utca 41. számú ház**, szép rendezett nagy kerttel szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak **Andrási László** fényképész tulajdonoshoz.

Pályázat.

A **zeherjei reform. lelkészi lakás** szándékolt átalakítási, továbbá egy új saruépítési munkálataira — az új épület-szárny alatt boltzott magtárhelyiséggel — pályázatot hirdetek. — Vállalkozni szándékozók tervrajzzal és rendszeres költségelőránnyal ellátott ajánlataikat **folyó évi május hó 25-ik** napjáig alulírottához beadhatják.

Az egyház közös presbiteriuma fenntartja magának, hogy a beérkező ajánlatok között, tekintet nélkül az egységárra és munkadíjakra — szabadon választhat. Zeherjén, 1904. április hó 29-én.

Háger Miklós s. k., ref. lelkész.

Bérbeadó.

Kossuth-utca 1. szám alatt **Herzog Zsigmond-féle** üzlethelyiség szobával együtt bérbeadó. — Felvilágosítást ad: **Kern Adolf**.

Árlejtési hirdetmény.

A Rimaszombatban építendő királyi állami **gyermekmenhely** létesítéséhez szükséges föld-, kőműves-, szobrász- és elhelyezési-, kőfaragó-, vas-, ács-, cserépfedés-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázó-, üveges-, padozati-, szabafestő-, vaskályha-, villámhárító-, telefon- és villamos csengővezeték-, kárpitos-, asfalt elszigetelő lemezek-, keramitjárda-, teher és ételfelvonó-, vízvezetési és csatornázási-, villamvilágítási munkák elkészítése, illetve szállítása iránt, a következő feltételek mellett nyilvános pályázat illetőleg árlejtést hirdetek.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon a szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat egyes munkacsoportha egyenként külön-külön teendő.

3. Mindent, amit az őstermelés vagy ipar Magyarországon előállít, ebből kell előállítani.

Minden az ásatási munkálatnál esetleges felszínre kerülő régiségek és műértékű tárgyak feltétlenül az államkincstárt illetik.

5. A készítendő munkákra vonatkozó ajánlati minta, valamint költségvetési kivonat a vállalkozók rendelkezésére bocsátatik és kötelesek mindkettőbe az egységárat, a vállalat végösszegét úgy számjegyekkel mint betűkkel kiírni.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt zárt ajánlatok legkésőbb **1904. év május hó 10-ig délelőtt 10 óráig** a kir. államépítészeti hivatalnál Rimaszombatban nyújtsák be, hol is a munkákra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek, valamint a jóváhagyott kiviteli tervezetek naponként d. e. 10 órától 12 óráig megtekinthetők. Ugyanott fognak a munkakivonat és ajánlati minták a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

8. Később érkező ajánlatok nem fogadtnak el.

9. A beadott ajánlatok Rimaszombatban, a törvényhatóság főispánjának hivatalos helyiségében 1904. évi május hó 10-én déli 1/2 11 órakor nyilvánosan tognak felbontatni.

10. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 2. §-ban megszabott 5 % nak megfelelő bántépnt az ott körülírt módozatok és kikötések mellett a rimaszombati királyi állami adóhivatal pénztárában az ajánlat benyújtása előtt letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni.

11. Fentartom magamnak azt a jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munka végrehajtásával azt a vállalkozót bizom meg, a ki jó és helyesen készítendő munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

12. Az építő munkákat 1904. évi május hó 25- n kell megkezdeni és oly erővel folytatni, hogy az épületek 1904. évi november hó 1-én teljesen készen a használatnak átadhatók legyenek.

Budapest, 1904. évi április hóban.

A kir. belügyminisrtől és helyette: a főispán.

Eladó ház.

Az **Andrássy-ut 17. szám** alatti földszinti lakóház — szolid épület és kényelmes berendezésű lakosztály — 4 szoba, fürdőszoba, konyha, kamara és melléképületek; az udvar végében egy **nagy kert** nemes gyümölcsfakkal beültetve. Továbbá az épület hosszában **egy pusztá telek** együttesen, esetleg külön is eladó.

Ertekezhetni lehet ugyanott a beuakló **tulajdonosnéval**

3—*

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a vezetésem alatt álló

várgedei szénsav- és

vastartalmu gőzgyógyfürdőt

foljó évi május hó 8-án táncmulatsággal egybekötve megnyitom. Legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy vendégeim teljes megelégedését vívjam ki. Jó magyar konyha és jó hegyi borokról gondoskodom.

Igyekeztem és az előnyös vasuti összeköttetés, valamint fürdőmben feltalálható gyógyulás és kényelem reménylenem engedik, hogy a n. é. közönség kegyes leend becses pártfogásába részesíteni, melynek kiérdemlése és megtartása legfőbb törekvésem leend.

Szobaárak: 1 koronától 3 koronáig naponként; hosszabb időtartamra tetemesen olcsóbb.

Fürdő árak: Gőzfürdő személyenként 1 korona, Kádfürdő I osztály 1 korona, II. osztály 60 fillér személyenként.

Etkezés reggeli, ebéd 2 koronától feljebb naponként.

A gőzfürdő használati ideje: vasárnap, hétfőn, kedden délelőtt férfiak, délután nők; — szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton délelőtt nők, délután férfiak.

A kádfürdő minden nap reggel 6 órától este 8 óráig használható. Naponként kitünő térzene.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

a várgedei szénsav- és vastartalmu gőzgyógyfürdő igazgatósága:

KLEIN.

A „Tompa“-szállodában

Gede István vendéglős kitünő minőségű **putnoki ó-bort** — utczán át kimérve — literenként 30 krért árusít. 13—*

12 forint

Rendkívüli olcsóság!

Valódi alpacca evőkészlet 6 személyre, mely áll: 26 darabból

12 forint,

valamint mindennemű **órák, ékszer**ek és valódi ezüstök **mélyen leszállított árban kaphatók.** — Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

Magy. kir. osztálysorsjegyek „Török“-bankházából nálunk kaphatók.

TIGERMAN és ENYEDI
órák és ékszeresek Rimaszombat.

12 forint

Pályázat.

Az **osgyáni ág** ev. egyház templomának **tetőzete kijavitása** és a **paplak átépítésére** pályázatot hirdet. A pályázni óhajtok ezen hirdetés közzétételétől számított 14 nap alatt az osgyáni ev. lelkész urnál személyesen jelentkezzenek, hol az építésre vonatkozó részletes tájékoztatást nyerhetnek.

Osgyán, 1904. évi május hó 1.

Az ág ev. egyházközség elöljárósága

1—2

Üzletnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben a **régi vármegyeházában** a modern izlés- és divatnak megfelelő

czipész üzletet

nyitottam.

Készíték a legszebb kivitelben hölgyek és urak részére minden ízben **divat sport, vadász, tiszti szalon** és a közhasználatban viselő **topánokat** Ugyszintén **lovagló és alkalmi csizmákat** fiu, leány- és gyermekezcipőket.

Szép, izléses munkámért a kolozsvári ipar- és kereskedelmi kamara elismerő oklevéllel tüntetett ki. Több évet tanulmány céljából **külföldön** töltöttem

Dolgoztam mint szabász: a bécsi cs. és kir. udvari, a müncheni bajor kir. udvari és a poéta román királyné Ő felsége udvari (Bucarest), valamint Ő felsége az Orleansi herceg (Marienbad) és József főherceg udvari czipészeinél (Budapest) és Európa nagyobb városaiban e szakban szerzett tapasztalataimat Rimaszombat piacán óhajtom érvényesíteni.

Ez uton tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, hogy becses rendeléseivel pártfogolni kegyeskedjék

Műzcipőket és mindennemű javítást elvállalok. Szíves pártfogásért esedezve maradtam kiváló tisztelettel

Zsigmond Elek,
czipész.

1—4

Árverés.

A rimaszombati takarékpénztárban az 1903. évben **ki nem váltott** és meg nem hosszabbított **arany, ezüstnemű s értékpapirokból** álló kézi zalogtárgyak foljó évi **május hó 6-án** délután 2 órakor a kiküldött hatósági biztos jelenlétében fognak az intézet helyiségében nyilvános árverés után eladatni.

Rimaszombat, 1904. április 14-én.

3—3

Az igazgatóság.

HÖNSCH VILMOS UTÓDA

STEIN DÁVID mérnök

czement, beton és asphaltáru gyára

Miskolcz, Laktanya-utca 2. szám

Elvállalja városi és magánházak **csatornázását**, köz- és vasuti **hidak építését, átereszek, gép és épület-alapozások, turbina-telepek, medenczék, tartanyok, tűzmentes boltozatok, jásszak, vályúk, fedlapok, lépcsők, asphaltozás** stb. elkészítését.

Állandó nagy raktár szabadalmazott **drótbetétes csövek** és **átereszekből** minden meretben, ugyszintén **kéménytoldalek, csömössölt cső** és **czement-lapok**, valamint kitünő minőségű portland és roman czementből.

Tervek és költségvetések ingyen.

Gentry

legjobb csontlevélpapír.

Kapható:

Rábely Miklós

könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat.

Készít:

meghívókat, eljegyzési és lakadalmi értesítéseket, mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkákat izlésesen és jutányos árban.

Hirdetmény.

783. sz. — A tornallyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **putnoki takarékpénztár** végrehajtónak **Rajtuk Jánosné Farkas Borbála** végrehajtást szenvedő elleni 1217 korona hátralékos tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a putnoki 311. számú tjkvben A 2. sor, 298/b hrzi szám alatt felvett 278 ö. i. számú ház, udvar és kertnek B 7 alatt Rajtuk Jánosné Farkas Borbála nevén álló részére az árverést 1000 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1904. évi május hó 31-ik** napján délelőtt 9 órakor Putnok község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverelni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bántépntek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tornallyai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság 1904. évi márczius hó 29-ik napján.

Basilides, kir. albiró helyett:

Münster, kir. járásbíró.

HOLLÓSY JÓZSEF

első és legrégibb temetkező-vállalata RIMASZOMBATBAN.

Érc- és fakoporsók gyári bizományi raktára. Butorkereskedés, asztalos műhely.

Losonczi-utca 21. és Kossuth Lajos-u. 19. sz. saját házában.

Alapítottat 1864.

Alapítottat 1864.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség tudomására, hogy az **1864. évtől fennálló temetkező-vállalatomban** ez idő szerint az **ország legelső gyárainak érc- és fakoporsó készítményeit birom raktáron bizományba.**

Halalozások alkalmával a szomorodott felek **raktáramban a szükséges összes kellékeket**, különféle minőségben és választékban — mérsékelt áron — **fellelhetik;** van raktáron mindenféle alakú és nagyságú, diszes és egyszerű **érc- és fakoporsó, szemfedő, lepedő, fejpárna** és **fejdisz, harisnya** és **czipő, gyertya** a ravatal körül és az egyházi személyek részére, **sirkoszorú, koszorúszalag** különféle szélesség és színben, **mű- és diszvirág** a koporsó és halottas szoba díszítéséhez stb. stb.

Tartok **halottas kooskat** egyenruhás szolgáloményzettel.

Továbbá ajánlkozom halottkémi jelentés kieszközlésére, sírhely kiasatására, harangoztatás, halottas szobának és környékének feketével való bevonására és díszítésére, gysz-jelentések készítése és szétküldésére, az egyházi személyeknek a végtisztesség megadására való felkérésére stb.

Butorokból nagy raktárt tartok folyton, itt a leg-egyszerűbbtől a legdivatosabb tárgyak is feltalálhatók és minden jutányos áron; igen **alkalmas vásárlás menyasszonyi berendezkedésre.**

Épületi asztalos munkák bármilyen kivitelben, a legjobb anyagból **műhelyemben szintén készül.**

Szolgálatkészségemet és raktáram nagy választékát a n. é. közönség jóakarataiba ajánlv, vagyok

kiváló tisztelettel

HOLLÓSY JÓZSEF,

18—*

temetkezéző, butor- és épületasztalos.